

Relistor: innovatie in de palliatieve zorg

Enkele duizenden ongeneeslijk zieke patiënten in Nederland lijden aan obstipatie doordat zij pijnstillende opioïden krijgen. Laxeermiddelen geven dan geen verlichting meer. Deze vorm van obstipatie is een onderschat en verborgen probleem. Het door Wyeth Pharmaceuticals nieuw ontwikkelde medicijn, Relistor, pakt de oorzaak van deze obstipatie aan maar laat de pijnstillende werking van de opioïden in tact. Door deze unieke en gerichte werking geeft Relistor verlichting voor patiënten in de palliatieve zorg én voor hun verzorgers.

Obstipatie veroorzaakt door opioïdgebruik is in de palliatieve zorg een onderschat en verborgen probleem

Patiënten met een gevorderde ziekte krijgen in de palliatieve fase veel opioïden toegediend als pijnbestrijding. De belangrijkste bijwerking voor patiënten is obstipatie. Deze obstipatie veroorzaakt door opioïdgebruik heeft een verregaande impact op de kwaliteit van leven en de waardigheid van patiënten.

De gebruikelijke symptomatische behandeling van opioïdgeïnduceerde obstipatie, laxantherapie, leidt vaak niet tot bevredigende resultaten. Alternatieve behandelingen bestaan uit het toedienen van klysma's of manuele disimpactie (het manueel lospeuteren van de faecesprop; een pijnlijke en hoogst onaangename ingreep). Het moge duidelijk zijn dat deze behandelmethoden fysieke en emotionele implicaties met zich meebrengen voor zowel de patiënten als voor de - vaak vrijwillige - verzorger die deze handelingen uitvoert.

Wanneer de obstipatie onbehandeld blijft, kan dit tot ernstige complicaties leiden. Faecale impactie bijvoorbeeld (een complicatie waarbij faeces zodanig ingedroogd zijn dat spontane ontlasting niet meer mogelijk is). Andere complicaties kunnen zijn paradoxale diarree (schijnbare diarree door lekkage van dunne ontlasting langs een ingedikte faecesprop) of een obstructie ileus (volledige afsluiting van de dunne of dikke darm).

Bij ernstig zieke patiënten in de palliatieve zorg is er sprake van een grote *'unmet medical need'*. Ook de consequenties van onbehandelde obstipatie zijn bij deze patiënten zwaarder dan bij andere mensen. Niet alleen kunnen de eventuele complicaties dodelijk zijn, ze zorgen er ook voor dat patiënten die hun laatste fase thuis willen brengen alsnog naar het ziekenhuis moeten worden overgebracht. Daarnaast onderscheiden we de nodige maatschappelijke gevolgen: patiënten worden in toenemende mate afhankelijk omdat zij niet zelf een klysma kunnen aanbrengen. Dit brengt een grotere tijdinvestering voor de (thuiszorg)verplegende met zich mee. Hij of zij moet immers het klysma aanbrengen en wachten op resultaat. Een derde consequentie is een ongewenste opname voor de patiënt met bijkomende kosten.

Relistor pakt gericht de oorzaak van obstipatie door opioïdgebruik aan maar laat de pijnstillende werking van opioïden in tact

Relistor (methylnaltrexonbromide) is een perifeer werkende mu-opioïd receptor antagonist. Het gaat de ongewenste perifere (gastrointestinale) bijwerkingen van opioïden tegen, zonder daarbij de gewenste centrale analgetische werking van opioïden te beïnvloeden.

Relistor grijpt daarmee, in tegenstelling tot de huidige behandelingen, rechtstreeks in op de onderliggende pathofysiologische oorzaak van opioïdgeïnduceerde obstipatie. Klinische studies tonen aan dat van de groep palliatieve patiënten met opioïdgeïnduceerde obstipatie die niet of onvoldoende reageren op laxantia, 48-62 % binnen vier uur na

behandeling met Relistor een defecatierepons heeft. Tot op heden is Relistor dan ook het enige middel dat effectief is gebleken bij laxantia resistente obstipatie door opioïden. Relistor is daarmee de eerste gerichte behandeling voor opioïdgeïnduceerde obstipatie. De toedieningsvorm voor deze indicatie is een subcutane injectie die, indien nodig, om de dag wordt toegediend.

Relistor: een noodzakelijke verlichting voor een groep ongeneeslijk zieke mensen en hun verzorgers

Voor patiënten met een gevorderde ziekte en obstipatie veroorzaakt door opioïdgebruik is er sprake van een 'unmet medical need'. De therapeutische meerwaarde van Relistor is aangetoond in de klinische studies specifiek gericht op deze patiëntengroep. Reden voor Wyeth Pharmaceuticals om opname van Relistor in het Geneesmiddelenvergoedingssysteem aan te vragen. Uit de eerste contacten met specialistisch artsen en verzorgers blijkt dat zowel de klinische noodzaak als het streven naar opname in het Geneesmiddelenvergoedingssysteem door het veld wordt ondersteund. Wyeth Pharmaceuticals hoopt dan ook Relistor begin 2009 op de Nederlandse markt te kunnen introduceren.

Voor meer informatie

Meer informatie over de werking van Relistor® of over de introductie van Relistor® op de Nederlandse markt is te verkrijgen bij Jolanda Crombach, Wyeth Pharmaceuticals, T+31 (023)567 2 567 of CROMBAJ@wyeth.com